

מעדני אשר

שאלות וחקירות בענייני פרשת השבוע | יו"ל ע"י מכון "מעדני אשר" - בית שמש

פרשת תזריע תשפ"ב | גליון תתצ"ה (שנה י"ט)

האם אבל אינו מתפלל לפני העמוד בבית הכנסת שיש שם ברית דהויא יום שמחה?

קימ"ל אור"ח סימן קל"א ס"ק ד' דנהגו שלא ליפול על פניהם בבית הכנסת ביום מילה, ובפוסקים כתבו שבעלי ברית במילת גר אין פוטרין מלומר תחנון וגם הם עצמם יאמרו תחנון, דאינו שמחה כל כך דהא אמרו חז"ל קשים גרים לישראל כספחה, כך כתב באוצר הברית ח"ב פ"א ס"י ד' בשם הגרש"ז אויערבאך זצ"ל.

טעם הדבר שאין אומרים תחנון כשיש ברית:

א. לפי שמצות מילה קבלו עליהם בשמחה לכן לא אומרים נפילת אפיים, כך בית יוסף אורח חיים סימן קל"א.

ב. הואיל ואליהו בא לעיר, הויא שמחה לכן לא אומרים תחנון, כך כתב בדרכי משה אור"ח סימן קל"א.

ג. לא מסיבת אבי הבן דיום טוב הוא לו, אלא שהמילה כשלעצמה היא הגורמת לכך, דאם לא מל האב מצוה על כל ישראל למול כמבואר בגמ' קידושין כ"ט ע"מ א' א"כ הויא המצוה של כולם, כך כתב בשו"ת זרע יעקב סימן מ"ג.

ד. כי בכל ברית מילה מתעורר למעלה להמשיך ולהביא את הגאולה שלימה, ומראים אנו בזה שאין אנו רוצים כעת לומר אשמנו בגדנו וכו', כי מצפים אנו שכבר יבא אליהו הנביא לבשר את הגאולה והוא ישיב לב אבות על בנים, כך הסביר מרן הדברי יציב ז"ע ברעוא דרעוון פרשת עקב תשל"ב, מובא בספר שפע קודש על ברית מילה ע"מ ס"ב.

יש לחקור האם ביום שיש ברית מילה אבל אינו מתפלל כשליח ציבור בפרט במנין של הבעל ברית כיון דהויא יום שמחה או דילמא מותר לאבל להיות שליח ציבור אף ביום שיש שם ברית.

הנה בשו"ת מהר"ם מינץ סימן מ"ג נשאל מי שהוא אבל על אביו או על אמו, האם יכול להתפלל ביום המילה בבוקר, כיון דההיא יומא דשמחה, שנאמר שש אנכי על אמרתך, ואין אנו אומרים תחנה בבוקר מהאי טעמא, ולכך יש מוחים לאבל להתפלל.

ומסיק: דטעות הוא, דשמחת מילה שהוא שמחת יחיד, וגם אפילו לאבי הבן גופא אם אירע לו אבל ביום המילה היה צריך להתאבל, מכל שכן דלא דחינן אבל מלהתפלל, ואפילו לאבל הבן גופיה אינה שמחה שלימה, משום דאיכא צערה לינוקא, לכך אומרים למנצח ואינה רק שמחת מצוה, ופשיטא דלא מחינן אבל להתפלל.

וברכי יוסף אורח חיים סימן קל"א הביא את דבריו ופלפל בדבריו באריכות.

מדוע מצות מילה ציוה התורה לקיים כשהוא קטן ולא להמתין עד שיגדל והיא מצווה ועושה?

בפרשתן י"ב ג' וביום השמיני ימול בשר ערלתו.

יש להקשות: מדוע ציוה התורה למול תינוק כשהוא קטן ולא להמתין ולמול עד שיגדיל שיהא מצווה ועושה, כמו שאר מצוות שאינה מתחייב עד שיגדל, כך מקשה הרמב"ם בספרו מורה הנבוכים חלק ג' פרק מ"ט, וכן ברבינו בחיי פרשת לך, וכן הגאון רבי שלמה קלוגר בספרו חכמת התורה בפרשת תזריע ע"מ ס"ז, וכן מרן הדברי יציב ז"ע מובא ברעוא דרעוון פרשת שמות תשכ"ד ונדפס בגליון ישראל סבא גליון כ"א.

איכא כמה תרוצים:

א. אילו הונח הקטן עד שיגדל, אפשר שלא היה עושה, כך כתב הרמב"ם בספרו מורה הנבוכים חלק ג' פרק מ"ט, וכן ברבינו בחיי פרשת לך.

ב. לקטן אין כל כך הרבה כאבים, משום שלא יכאב בכאב הגדול לרכות עורו וחולשת דמיונו, כך כתב הרמב"ם בספרו מורה הנבוכים חלק ג' פרק מ"ט.

ג. הקטן יבוזז לו יולדיו בעת לידתו, שלא התחזקה עדיין הצורה הדמיונית המביאה לאהוב אותו יולדיו, כי הצורה הדמיונית ההיא נוספת תמיד בראיה, והיא גדלה עם גדולתו, ואחר כן תתחיל להתחסר ולהמחות ג"כ, ר"ל הצורה הדמיונית, כי אין אהבת האב והאם את הבן בעת לידתו כאהבתם אותו והוא בן שנה, ולא אהבת בן שנה כאהבת בן שש, ואילו הונח שנתים ושלש, היה מביא לבטל המילה לחמת האב ואהבתו אותו, אבל סמוך ללידתו הצורה ההיא הדמיונית חלושה מאד, וכל שכן אצל האב אשר הוא מצווה בזאת המצוה, כך תירץ הרמב"ם בספרו מורה הנבוכים חלק ג' פרק מ"ט.

ד. מפני שאין ידוע בבירור שיהיה חי עד אשר יגדל, ואולי ייענש קודם זמן המילה ולא יזכו למולו ונתבטל מהמצווה, כך תירץ בשנות חיים פרת תוריע.

ה. מצות מילה הויא כעין מצות ביכורים שתיכף בעת הוולד לו בנו יתן לו יתברך חלק בראשונה, כדי להראות שמכיר ויודע שאין זה מכוחו ועוצם ידו, רק בחסדי השם נתן לו כל זה, ולכך נותן לו חלק בראשונה ממנו, כך תירץ הגאון רבי שלמה קלוגר בספרו חכמת התורה בפרשת תזריע ע"מ ס"ז.

ו. כי ירדה תורה לסוף דעתו של אדם, שאם לא יהא נימול מיד בקטנותו לא יהיה מסוגל לקיים את מצוות התורה, ויתנהג כגוי גמור כבר משחר נעוריו, כי המילה היא יסוד היהדות, כפי ששגור בפי העולם לומר כשהולכים למול תינוק מגייט עם ידישען כיון שרק על ידי המילה שבבשרו הוא נעשה יהודי, ולכן אין ממתנים לו עד שיגדל, כך תירץ מרן הדברי יציב ז"ע מובא ברעוא דרעוון פרשת שמות תשכ"ד ונדפס בגליון ישראל סבא גליון כ"א.

גליון זה נודב ע"י ידידינו
הרה"ג רבי אהרן אליה פלדמן שליט"א בני ברק
לעילוי נשמת אביו
הרבני הנגיד הנכבד
שר החדש והמעש הקים היכלי תורה ותפילה
בכל רחבי תבל
הרב חיים משה פלדמן ז"ל
נלב"ע י"א אדר ב' האי שתא ת.נ.צ.ב.ה.

גליון זה נודב ע"י ידידינו
לזכר נשמת איש האלקים רשכבה"ג
הגה"ק רבי אברהם יהושע העשיל ב"ר שמואל מאפטא ז"ע
מחסה"ק אוהב ישראל
איתקטיר בהאי קטירא ביום ה' ניסן תקפ"ה ת.נ.צ.ב.ה.
יהא רעוא שזכותו הגדולה של האי צדיק
תגן על התורם ועל כל יוצאי חלציו להתברך בכל הישועות והרפואות

גליון זה נודב ע"י ידידינו
הנגיד הנכבד העמוד לימין המערכת בכל עת
הרב נחום מרדכי בירנבוים שליט"א פלטבוש
לרגל שמחת הבר מצוה לבנו
היניק וחכים כמר דוב אריה נ"ו
יהא רעוא שבזכות זיכוי רבבות יזכה לרוות נחת
מכל יוצאי חלציו ויצליח בכל אשר יפנה

גליון זה נודב ע"י ידידינו
שלוחא דרבנן פה מפיק מרגליות
הרב ישראל פורוש שליט"א ראש עיריית אלעד
לעילוי נשמת רבן ואוהבם של ישראל
מרא דכולא תורה - שר התורה התורה והחדש מרן הגר"ח קנייבסקי זצוק"ל
יהא רעוא שזכותו הגדולה של מרן תגן עליו להתברך בכל מילי דמיטב

האם מצורעת אין לה חיוב של על שפם יעטה דרך למצורע זכר יש חיוב?

בפרשתן י"ג מ"ה ועל שפם יעטה.

ובטעם הדבר שציוה התורה לכסות את השפם:

א. להפסיק ריח רע היוצא מפיו שלא להזיק את הבריות, כך כתב בחזקוני בפרשתן, וכן באבן עזרא.
ב. הוא תחת אשר בודאי אמר מתחלה ללשונו נגביר שפתינו אתנו מי אדון לנו, ציוונו ה' שכעת יהיה מעוטף על שפתו, כך כתב בחפץ חיים שמירת הלשון חלק ב' פרק ט"ז.

יש לחקור אשה מצורעת האם יש לה חיוב גם לכסות את שפם או דינא לאשה אין חיוב לכסות.

הנה בתוספתא סוטה פרק ב' הלכה ט' האיש מעטף ומספר ואין האשה מעטפת ומספרת, וחכמים אומרים מעטפת ואין מספרת.

הנה הרמב"ם הלכות טומאת צרעת פרק י' הלכה ח' כתב המצורעת אינה פורעת ואינה פורמת ולא עוטה על שפם אבל יושבת היא מחוץ לעיר ומודיעה לאחרים שהיא טמאה, ולא המצורעים בלבד אלא כל המטמאים את האדם חייבין להודיע לכל שהן טמאין כדי שיפרשו מהן שנאמר וטמא טמא יקרא הטמא מודיע שהוא טמא.

ובכסף משנה שם כתב דהמקור של הרמב"ם שאשה לא עוטה על שפם: משום דכיון דאינה פורעת ופורמת, ממילא דאינה עוטה על שפם דתרווייהו בחד קרא נינהו.

וברש"ש סוטה כ"ג עמוד ב' העיר דהרמב"ם סותר את עצמו דבספר המצות מצות עשה ק"ב כתב דגם אשה תעטה על שפם והניחו בצ"ע.

וכן במאירי נדה ל"ד ע"ב ב' כתב מצורע זכר שהוחלט טעון פריעה ופרימה ועטיה על שפם, אבל המצורעת אינה טעונה פריעה ופרימה ואינה עוטה על שפם וכן התבאר בגמ' כריתות ח' ב' לענין פריעה ופרימה שלא שייך באשה, חזינן להדיא מדבריו דסבירא ליה שלאשה אין חיוב של ועל שפם יעטה.

האם מצורע אסור לו ללמוד משום שהקב"ה אינו חפץ בקילוסם של רשעים?

בפרשתן י"ג מ"ה ועל שפם יעטה.

איתא במדרש רבה מצורע פרשה ט"ז א"ר לוי מצינו בתורה בנביאים ובכתובים שאין הקדוש ברוך הוא חפץ בקילוסו של אדם רשע, מן התורה מפרשתן ועל שפם יעטה וטמא טמא יקרא, מן הנביאים וכו' בכתובים מנין שנאמר תהלים ג' ולרשע אמר אלהים מה לך לספר חקי.

ומבאר הרד"ל דכוונת המדרש לומר דמצורע אסור בתלמוד תורה.

ובספר הנפלא אשיחה בפרשתן מידידי הרה"ג זאב שטיגליץ שליט"א מביא ששאל את שר התורה הגאון רבי חיים קנייבסקי זצוק"ל שאלה אדירה הרי איתא בגמ' מ"ק ט"ז ע"מ א' מצורע מהו בדברי תורה, תא שמע והודעתם לבניך ולבני בניך יום אשר עמדת לפני ה' אלהיך בחורב, מה להלן באימה ובריאה וברתת וביעה, מכאן אמרו הזבין והמצורעין ובעלי נדות מותרין לקרות בתורה ובנביאים ובכתובים, ולשנות במדרש ובתלמוד, בהלכות ובאגדות, ובעלי קריין אסורין, שמע מינה, חזינן להדיא שמותר למצורע ללמוד תורה.

ותירץ לו הגר"ח קנייבסקי זצוק"ל שמותר למצורע ללמוד, אבל אין זה רצון הקב"ה.

ובאמרי אמת ויקרא ימים ראשונים של פסח כתב שפסח הוא זמן שאף הן הרשע יכול לספר וזהו כל המרובה לספר הרי זה משובח אף הרשע, אצל הרשע כתיב שם ותשא בריתי עלי פיך שאצלו הוא רק מהשפה ולחוץ ובפסח יכול להיות עם פנימיות.

איך מותר ללמוד הלכות נגעים?

הרי המדבר מנגעים או חושב מזה נדבק בנגעים?

הנה באגרא דכלה פרשת עקב כתב וז"ל הנה יש חולאים על שונאי ישראל אשר מסוכנים לקפוץ על המדבך וחושב בהן, כגון נגעים, שקישור החכמה והדעת בהן מזיק לשונאי ישראל, כך הוא הענין בטבע, מזה תתבונן מצורע חשוב כמת וכו' נדרים ס"ד ב' והחכמה תחיה קהלת ז"ב וכמשארוז"ל שלא יראה האדם על עצמו דבר אחר.

ומסיק: והנה דיני נגעים תורה שלימה הוא, והן המה גופי הלכות יצטרך האדם להעמיק בהן ולפלפל בהם, והנה הבטיח הש"י הגם שתצטרך לעסוק בזאת התורה, וסגולה הוא בטבע לקפוץ על וכו', עכ"ז לא יזיק לך, כי העוסק בתורה שכינה כנגדו תמיד ל"ב ב'.

וכעין זה כתב הרמב"ן בפרשת וירא י"ט י"ז על הפסוק "אל תביט אחרריך ואל תעמוד בכל הככר" דענין איסור ההבטה כי הראות באויר הדבר ובכל החליים הנדבקים, יזיק מאד וידביקים, וכן המחשבה בהם, ולכן יסגר האיש המצורע וישב בדד ויקרא י"ג מ"ו.

איך חל השבועה של יולדת שנשבעת שלא תזדקק שוב לבעלה הרי הוא משעובדת?

איתא בגמ' נדה ל"א עמוד ב' שאלו תלמידיו את רבי שמעון בן יוחי מפני מה אמרה תורה יולדת מביאה קרבן, אמר להן בשעה שכורעת לילד קופצת ונשבעת שלא תזקק לבעלה, לפיכך אמרה תורה תביא קרבן.

הנה הרמב"ן בפרשתן כתב ואין השבועה ראויה להתקיים מפני היותה משועבדת לבעלה, רצתה התורה לכפר לה מעלות רוחה. ומחשבות השם יתברך עמוקות ורחמיו מרובים, שהוא רוצה להצדיק בריותיו.

וכן כתב הכלי יקר בפרשתן י"ב ח' כי באמת אין כאן שבועה כי אין הדבר בידה שהרי היא משועבדת לבעלה ודומה למי שנשבע שאינו רוצה לפרוע חובו, מכל מקום צריכה כפרה על שהוציאה מפיה השבועה והרהרה בלבה לקרוא תגר על ה' מתוך צערה על כן קרבנה חטאת לכפר על חטא המעשה כי עקימת שפתיה חשוב כמעשה, ועולה על הרהור הלב.

ומסיק דבר נפלא דיש כדמות רמז לזה: ממה שאמר "וטהרה ממקור דמיה" שאם נשבעה בכעסה ודאי רתיחת הדמים היה סיבה לזה, כי המה סיבה לכל כעס וכל כעס מקורו מן הדמים ורתיחתן על כן אמר וטהרה ממקור דמיה.

ובשו"ת דברי יציב חושן משפט סימן ק"ב כתב דאם נאמר שעיקר קרבן יולדת לכפרה איתא על כרחך שהחטאת מכפרת, שהרי עולה אינה מכפרת אלא על עשה יומא ל"ו רש"י ויקרא א' ד' והיא הלא עברה בלא תעשה דשבועת שוא, אבל אם אמרינן דבצער לידה מיכפרא ואין בקרבן כפרה גמורה, שפיר י"ל דהך כפרה הוי בעולה.

קול המעדנים

מוסדות בעלזא חיפה
מעמדי הוד אונוער מלוכה
למען בניית ישיבה קטנה וסמינר

תלמוד תורה המרכזי קריית הבעש"ט פתח תקוה
מעמד כבוד התורה למאות הורים וילדים

כולל להוראה דברי יציב צאנז חיפה
הכנה דרבה לכבוד יום טוב פסח

בית חינוך לבנות בית מלכה דחסידי בעלזא אשדוד
הכנה דרבה לכבוד ימי הפסח

אנו רוצים להתנגל לכל קהילות הקודש שבשבוע אחרון כמעט לא יכולנו לקבל דרשות עקב השמחה השרירה במעוננו שמחת נשואי הבת תחי'

כיון דהויא כיום הקרבת קרבן?

בפרשתן י"ב ג' וביום השמיני ימול בשר ערלתו.

הנה איתא במדרש תנחומא ורשא פרשת וירא סימן ו' גדולה מילה שאין התינוק נכנס למנין הדורות, אלא למי שהוא מל שנאמר זרע יעבדנו יסופר לה' לדור תהלים כ"ב א"ר יצחק נאמר במילה עבודה ונאמר בקרבנות עבודה, מה עבודה האמורה בקרבנות דמים אף עבודה האמורה במילה דמים, למה זרע יעבדנו כיון שאדם מטיף טיפה אחת של דם היא חביבה לפני הקב"ה כקרבתו, לפיכך נגלה הקב"ה על אברהם כשמל כשם שנגלה בקרבנות שנא' ויקרא ט' שור ואיל לשלמים לזבח וגו' כי היום ה' נראה אליכם.

ובשל"ה מסכת חולין פרק ג' מצוה כתב וז"ל נראה דהמוהל גם כן ראוי לטבול, ומכל שכן הוא, דהא הוא במקום הכהן העובד עבודה, כי דם מילה במקום דם קרבן תנחומא וירא ו' ויותר במעלה בסוד "אדם כי יקריב מכס" ויקרא א' ב' ועל כן מילה ביום השמיני כמו שכתוב בקרבן שם כ"ב כ"ז ומיום השמיני והלאה ירצה נמצא המוהל במקום הכהן העובד, והסנדק הוא מזבח.

ובשו"ת חתם סופר אורח חיים סימן קנ"ח כתב דיום המילה יום הקרבת קרבן הוא מדינא, ולא מאסמכתא בעלמא.

הנה איתא בירושלמי מובא בתוס' פסחים נ' ע"א דיחיד ביום שמביא קרבן אסור במלאכה, ופריך אם כן קרבן תמיד שהוא לכל ישראל וקרב בכל יום יהא בכל יום אסור במלאכה, ומשני שאני תמיד שהתורה הוציאה מן הכלל דכתיב ואספת דגנך ואם כל ישראל יושבים ובטלים מי יאסוף להן דגן, ומשמע התם דמדאורייתא אסורה לעשות מלאכה ביום הקרבת קרבן, עיין תוס' חגיגה י"ז ע"ב.

יש לחקור האם אבי הבן אסור במלאכה ביום המילה כיון דמילה הויא כקרבן או דילמא אינו נאסר במלאכה.

הנה בספר זכר דוד בסוף הפרק עניני מילה לרבי דוד זכות כתב יש מקומות שנוהגים שאבי הבן והמוהל והסנדק אינם עושים מלאכה במשך כל יום המילה דהוא חג שלהם, וכמו שמובא בירושלמי דביום הקרבת קרבן אין עושים מלאכה.

וכן במאמר מרדכי אורח חיים סימן תס"ח כתב דמטעם זה אסור האב בעשיית מלאכה ביום שמל את בנו דהויא כמקריב קרבן וביום הקרבת קרבן אסור בעשיית מלאכה, ולכן נוהגים שלא הסנדק ולא המוהל אינם עושים מלאכה.

יש לתמוה: שהרי אין המוהל אלא ככהן המקריב והסנדק כמזבח והיכן מצינו שנאסר הכהן במלאכה ביום שמקריב בו קרבן של אחר, א"כ אין לאסור רק לאבי הבן, כך הקשה בשו"ת נשמת כל חי יור"ד סימן ס"ב דף ק"ע"ב.

אבל הפרי חדש אורח חיים סימן קל"ה חולק על כל זה: וסבירא ליה דאבי הבן מותר במלאכה ביום המילה.

וכן כתב בברכי יוסף אורח חיים סימן קל"ה דהעיקר כמ"ש הפרי חדש דאבי הבן לא נאסר במלאכה כלל.

ובספר ישרי לב מערכת מ' אות י"ט העיר על הרב נשמת כל חי דנעלם ממנו דברי הפר"ח שמתיר בזה.

ומרן הדברי יציב מצאנו ז"ע אמר כמה פעמים שהוא מאחר התפלות כשהיה ברית כדי שלא יהיה זמן לבעל ברית לילך לעבודה, כך מובא בשפע קודש עניני ברית מילה ע"מ ע"ז.

והבאתי רמז לזה בדרך צחות: ע"פ מה דדרשינן בגמ' גיטין ב"ז ע"מ ב' על הפסוק תהלים מ"ד כ"ג "כי עליך הרגנו כל היום" זו מצות מילה, דהכוונה שכל יום נהרג כיון שאי אפשר לעשות מלאכה באותו היום.

מדור משיב כהלכה

מדור זה נודב ונערך ע"י ידידנו ר' מרדכי זיסקינד הגר שליט"א מנהטן
משיב כהלכה שינון וידעת ההלכה - הלכות שבת
כל השאלות הם משובע ומשנה ברורה

על הפרשה

- א] יש לעיין. מוהל שהוזמן לשתי בריתות אחד כהן ואחד ישראל האם יש להקדים את בן הכהן משום וקדשותו?
- ב] חידה. איזה טעם כתב הרמב"ם במורה, למה מילה בשמיני ולא קודם?
- ג] צ"ע. את מי ראוי לכבד קודם לסנדק את אביו או את זקנו?
- ד] צ"ע. מדוע יולדת צריכה להביא ראיה קרבן עולה?

בהלכות שבת

- ה] הפרשת חלה בין השמשות, חידוד. הגב' ויידר והגב' גורן אפו כל אחת בביתה 3.0 ק"ג חלות. עשר דקות אחרי השקיעה הן נזכרו שהן שכחו להפריש חלה מהעיסה. לגב' ויידר מותר להפריש חלה מהעיסה, אך לגב' גורן אסור. מדוע? האם הגב' ויידר צריכה לברך על הפרשת החלה? (שתיהן קבלו שבת בהדלקת נרות שבת).
- ו] שאלה. האם מותר לקרוא רכיבים של מוצר בשבת, וכן האם מותר לקרוא שלטים של רחובות וההסטוריה שלהם?
- ז] הורדת עלים שנשרו על כובע. כשהגיע הרב קליין לבית הכנסת בשבת בבוקר, שבת בה היה מזג אוויר גשום וסוער, העירו לו שמספר עלים רטובים נדבקו לכובעו. האם מותר לו להוריד את העלים בידו מהכובע?
- ח] מחיאת כפיים והכאה עם אצבע על שלחן בקצב השירה. בזמן הקידושא רבה בשבת שבע ברכות של החתן ר' איתמר, שר הציבור לכבודו 'סימן טוב ומזל טוב', תוך כדי השירה חלק מהציבור מחה כפיים וחלק הכה באצבעו על השולחן, והם עשו זאת לפי קצב השירה. האם מותר לעשות זאת בשבת?

שלושים יום לפני החג-הלכות פסח

- ט] שאלה. לשיטות שסוברים שבוז"ז אפשר להקריב קרבן פסח (וטומאה הותרה בציבור ול"צ ביהמ"ק אלא סגי במזבח), האם יהיה כרת למי שלא מקריב קרבן פסח (וא"כ אולי צריך ללכת לדרך רחוקה)?
- י] שאלה. שכח למכור חמץ האם יכול לסמוך בדיעבד על מכירה מדין זכין (ולמשל המכירה שיש רבנים שעושים עבור אלו השוכחים)?

כללי השתתפות

1. כל תשובה נכונה, אפילו לשאלה אחת תזכה את השולח להיכנס להגרלה, יהיה הגרלה על שני פרסים ע"ס 500 ₪.
2. כל תשובה נכונה על כל שאלה, הינה זכות נוספת להשתתף בהגרלה, כך שכל מי שישלח יותר תשובות לכל השאלות מגדיל את סיכוייו בהגרלה.
3. כל חודש, בראש חודש תערך הגרלה בין כל השולחים, הזוכה ייבדקו תשובותיו, יתקבלו אך ורק תשובות מפורטות.
4. ניתן לשלוח כל שבוע את התשובות של אותו שבוע, או עד ראש חודש.
5. שימו לב חשוב מאוד: קבלת התשובות הינה אך ורק לפקס מערכת משיב כהלכה 0775558617 או במייל meir.s1000@gmail.com נא לציין בתחילת המכתב על כמה שאלות השיבו, וכמו"כ שם מלא, כולל/ ישיבה. ועיר וטלפון וכמו"כ נא לציין על איזה פרשה השיבו. (לברורים ופרטים נוספים בטלפון 0533154010 בשעות הערב בין 8:00 ל-9:00 בלבד). השולחים בכתב יד, בפקס, להקפיד על כתב ברור וקריא שיהיה ברור לאחר משלוח הפקס. כתב לא ברור לא יכנס להגרלה. -יש עדיפות לשלוח התשובות מוקדם במייל כי כך זה ייכנס בעזרה"ל לספר שיצא לאור בעתיד בל"ג. -שאר עניני העלון לא שייכים לפקס או מייל או טלפון זה, אלא כמצויין במסגרת ע"ג העלון בעמ' ד'.

תשובות ניתן לשלוח עד ר"ח אייר

